

Nota informativă

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea regulamentului privind deplasările transfrontaliere a organismelor modificate genetic

1. Denumirea autorului

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea regulamentului privind deplasările transfrontaliere a organismelor modificate genetic este elaborat de către Ministerul Mediului

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Prezentul proiect este elaborat întru executarea pct. 72, capitolul 12 „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” din Planul Național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului 829/2023 cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024 – 2027, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 422-425 art.1020 din 10.11.2023.

Unul din obiectivele Protocolului de la Cartagena privind biosiguranța referitor la Convenția privind diversitatea biologică (semnat în 2000) este de a contribui la asigurarea unui nivel înalt de protecție în domeniul transferului, manipulării și utilizării în condiții de siguranță a organismelor modificate genetic (OMG-uri) obținute prin procedee de biotehnologie modernă care pot avea efecte negative asupra conservării și utilizării durabile a diversității biologice, luând, de asemenea, în considerare riscurile pentru sănătatea umană și punând în mod special accentul pe deplasările transfrontaliere. Protocolul prevede ca fiecare parte să ia măsurile necesare legale, administrative și de altă natură pentru a-și îndeplini obligațiile în conformitate cu Protocolul. Republica Moldova ca parte semnatară a acestuia, întru respectarea prevederilor protocolului, a adoptat Legea nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic și Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic. Astfel, prin adoptarea acestor legi s-a stabilit domeniul de bază ale politicii de stat în domeniul dat, obligațiile generale și sfera de acțiune care include: diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (OMG) în alte scopuri decât plasarea pe piață, inclusiv activitățile de cercetare; plasarea pe piață a organismelor modificate genetic, ca produse în sine sau componente ale altor produse; mișcarea transfrontalieră a organismelor modificate genetic, ca produse în sine sau componente ale altor produse; procedurile pentru înregistrarea, supravegherea și etichetarea produselor alimentare și a hranei pentru animale modificate genetic. Capacitatea Organismele modificate genetic de a avea impact asupra mediului și sănătății umane, asupra biodiversității locale, prin competiția cu speciile native sau prin alterarea ecosistemelor a crescut necesitatea elaborării

unor măsuri clare întru diminuarea impactului OMG-urilor.

Totodată, la analiza situației actuale din Republica Moldova a domeniului ce ține de OMG-uri, de produse alimentare și hrana pentru animale modificate genetic s-a depistat un șir de dificultăți în procesul de implementare a actelor menționate și de punere în aplicare a procedurilor stabilite de protocol, deoarece lipsește cadrul normativ secundar. Astfel, cadrul normativ aplicabil în momentul de față nu este eficient pentru asigurarea implementării acestor legi întru asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, sănătății și bunăstării animalelor, mediului și intereselor consumatorilor.

De exemplu s-a constatat lipsa normelor privind deplasările transfrontaliere de OMG pentru uz alimentar, de produse alimentare și hrana pentru animale modificate genetic sau produse care conțin/constau din organisme modificate genetic;

Această situație impune adoptarea unor măsuri urgente și eficiente de ameliorare și dezvoltare a cadrului normativ secundar ce ține de domeniul securității biologice privind OMG-urile, produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic.

Reieșind din cele expuse mai sus menționăm necesitatea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea regulamentului privind deplasările transfrontaliere a organismelor modificate genetic

3. Descrierea gradului de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene

Proiectul prevede armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene și transpune complet:

Regulamentul (CE) nr. 1946/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2003 privind deplasările transfrontaliere de organisme modificate genetic (text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene JO L 287, 5.11.2003, p. 94-104.

Deoarece proiectul prevede armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației Uniunii Europene a fost elaborată Tabelul de Concordanță

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi ale proiectului elaborat corespund obiectivelor per ansamblu ale legislației Republicii Moldova și stabilește responsabilități în materie de OMG pentru uz alimentar, produse alimentare și hrană pentru animale modificate genetic și prezintă dispoziții tehnice privind deplasările transfrontaliere de OMG.

Principalele prevederi ale proiectului prevăd că:

– exporturile de OMG-uri destinate diseminării deliberate în mediu trebuie notificate părții sau nonpărții de import, permițându-i astfel acesteia să ia o decizie în cunoștință de cauză pe baza unei evaluări a riscurilor realizate în mod corect din

punct de vedere științific;

– notificarea trebuie să fie asigurată de către exportator și exportatorul este responsabil pentru acuratețea informațiilor cuprinse în notificare;

– exportatorul trebuie să aștepte consimțământul prealabil formulat în scris și în mod expres al părții sau nonpărții de import înainte de a efectua prima deplasare transfrontalieră a unui OMG destinat diseminării deliberate în mediu.

– transportul, manipularea și ambalarea OMG-urilor trebuie să fie realizate în condiții de siguranță;

– OMG-urilor exportate din sau importate în Republica Moldova trebuie să fie identificate;

– daunele provocate de deplasările transfrontaliere de OMG-uri, urmează să fie reparate;

– este necesar de a stabili sancțiuni eficiente, proporționale cu efect de descurajare, aplicabile în cazurile de încălcare a dispozițiilor prezentului.

La aplicarea prezentului regulament trebuie să se ia în considerare principiul precauției.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu implică cheltuieli suplimentare din Bugetul de Stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul dat este în concordanță cu legislația națională privind OMG, produsele alimentare modificate genetic și hrana pentru animale modificată genetic; este un mecanism de punere în aplicare a Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic și Legii nr. 394/2023 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic care stabilește cadrul normativ și instituțional privind asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, a sănătății și bunăstării animalelor, a mediului și a intereselor consumatorilor în raport cu OMG, cu produsele alimentare și hrana pentru animale modificate genetic.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul consultărilor publice, anunțul privind inițierea elaborării Analizei Impactului de Reglementare a proiectului HG susmenționat la data de 27.03.2024 a fost publicat pe pagina web a Ministerului Mediului la Transparența decizională/ Proiecte de documente. Acesta poate fi accesat la următoare adresă: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-analizei-impactului-de-reglementare-la-1-proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-coexistenta-culturilor-modificate-genetic-cu-culturi-conventionale-si-ecologice-2-proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-deplasari-transfrontaliere-ale-organismelor-modificate-genetic-3-proiectul-hotararii-guvernului-de-punere-in-aplicare-a-legii-nr-1522022-cu-privire-la->

[reglementarea-si-controlul-organismelor-modificate-genetic/12270](#)

Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului HG pentru aprobarea regulamentului privind deplasările transfrontaliere ale organismelor modificate genetic, a fost plasat în data de 05.03.2024 și se poate de accesat la următoare adresă:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-cu-privire-la-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-pentruaprobarea-regulamentului-privind-deplasările-transfrontaliere-a-organismelormodificate-genetic/12152>

Ulterior, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Mediului www.mediu.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente..

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art. 35 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Prezentul proiect conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, prin urmare va fi supus expertizei de compatibilitate de Centrul de Armonizare a Legislației conform art. 36 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din legea nr.100/2017 cu privire la actele normative fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

11. Constatările expertizei grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

În contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător. Astfel, în acest scop, a fost elaborat și prezentat AIR-ul Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător unde în data de 14.05.2024 a fost supus procedurii de expertizare.

Ministru

Sergiu LAZARENCU

Ex.: Sergiu Balacci
e-mail: serghei.balacci@mediu.gov.md
tel. 022 204 574